

Keuhkokudoksesta eristetyin RNA:n toksikologinen transkriptomi sisäilmasta kerättyjen hiukkasten terveysvaikutusten tutkimuksessa

Kati Huttunen

FT, Dosentti

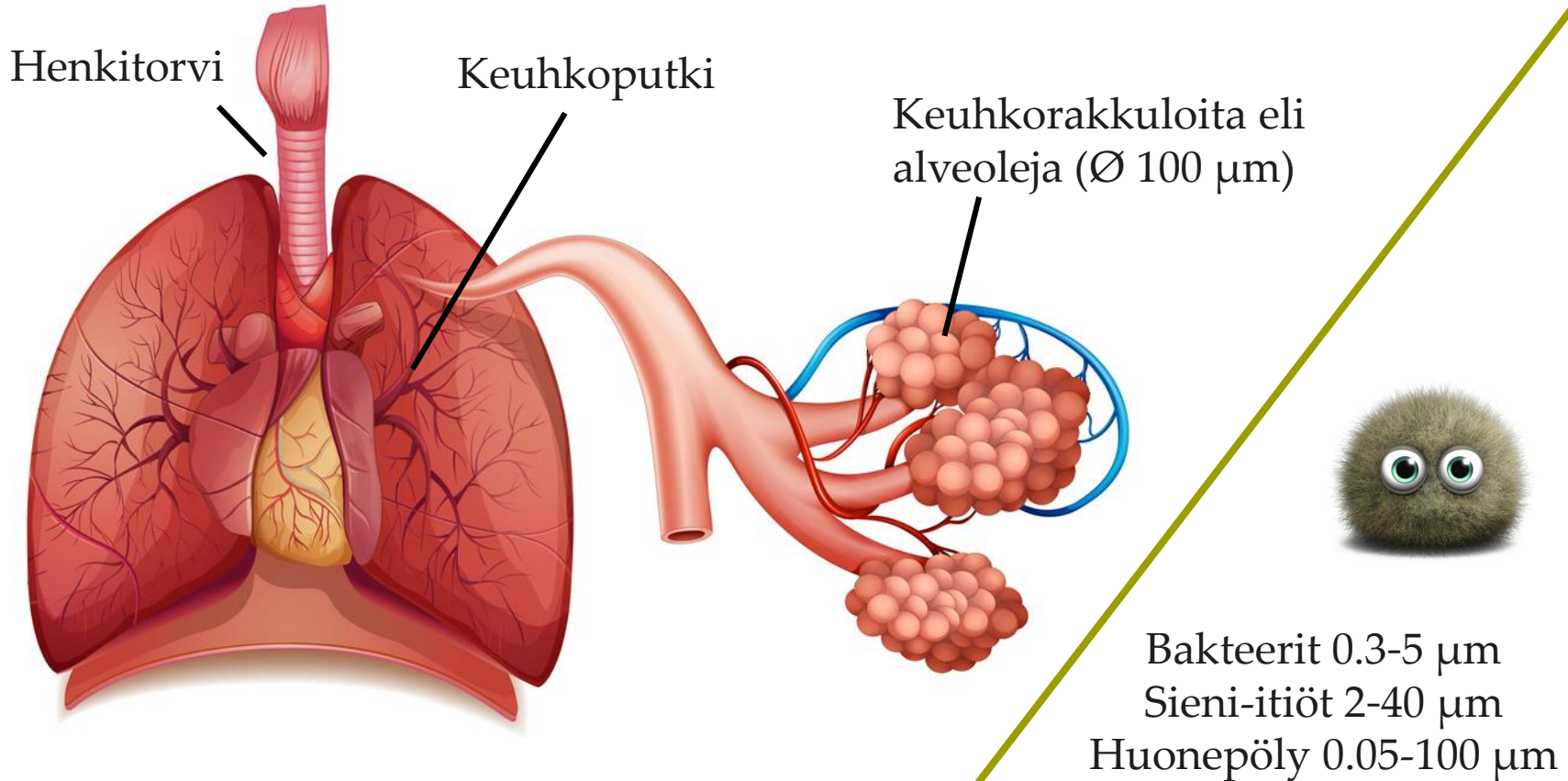
UEF // University of Eastern Finland

REMEDIAL

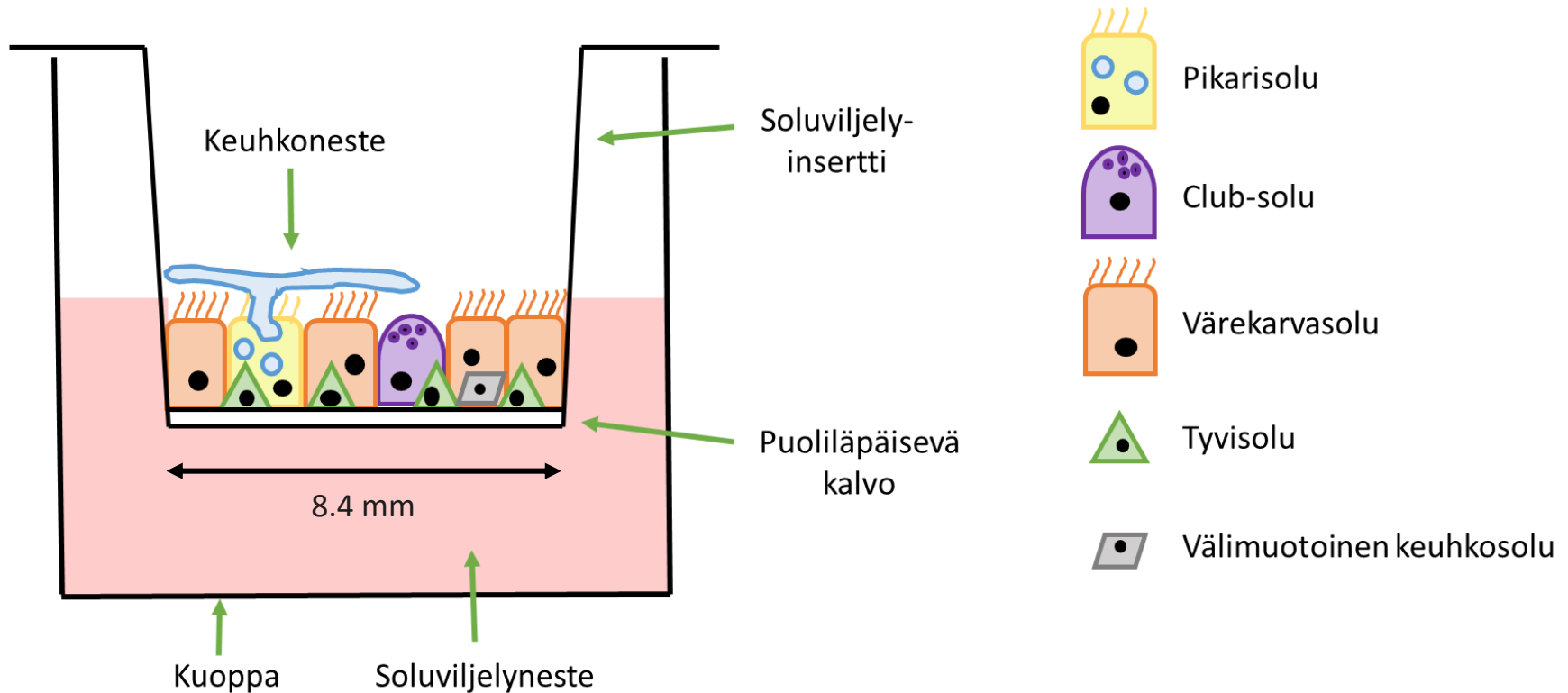

Keuhkokudoksesta eristetyin RNA:n
toksikologinen transkriptomi
sisäilmasta kerättyjen hiukkasten
terveysvaikutusten tutkimuksessa

Kuinka sisäilman hiukkasille altistutaan?

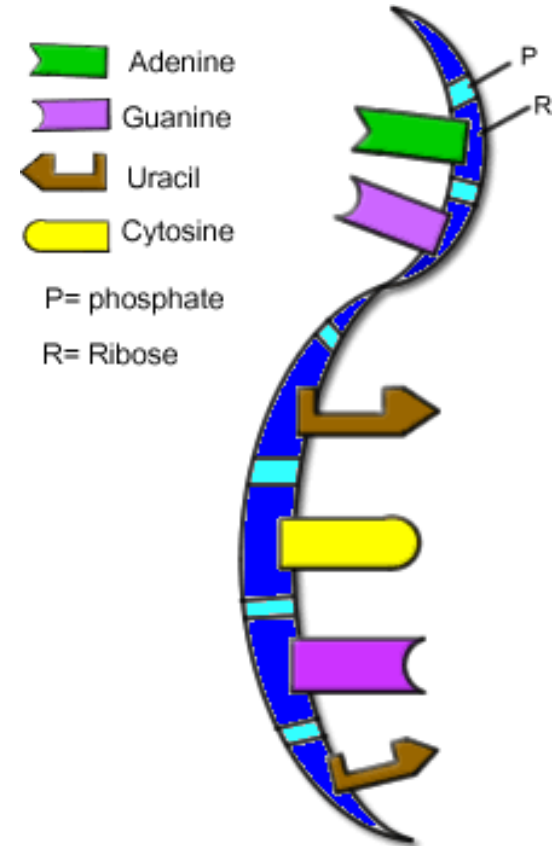
Kuinka keuhkokudosta mallinnetaan?

Keuhkokudoksesta eristetyin RNA:n
toksikologinen transkriptomi
sisäilmasta kerättyjen hiukkasten
terveysvaikutusten tutkimuksessa

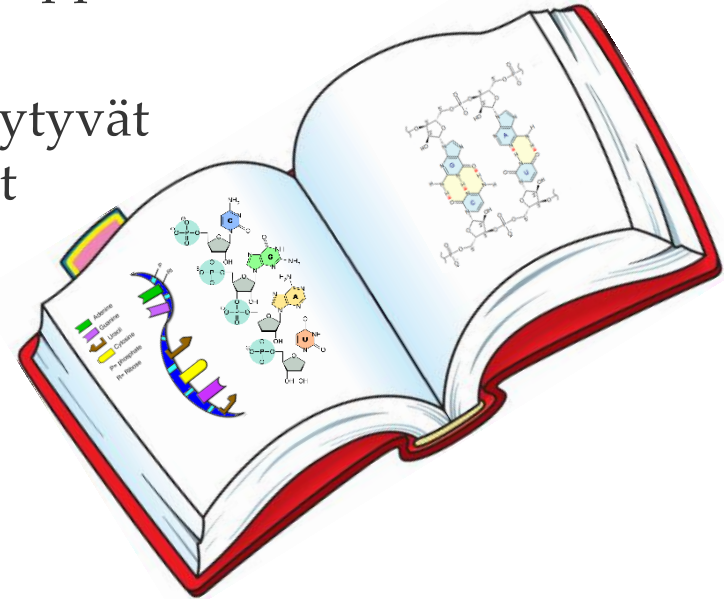
Mitäs se RNA olikaan?

- DNA sisältää tarvittavan informaation kaikkien solujen rakentamista ja toimintaa varten
- DNAn ohjeiden lukemiseksi tarvitaan RNA-molekyylejä, jotka peilaavat kutakin geeniä ja välittävät sen sisältämän viestin proteiineja rakentavalle koneistolle
- Tietyllä hetkellä aktiivisten geenien RNA-kopiot eli transkriptit muodostavat solun **transkriptomin**

Mistä transkriptomi kertoo?

- Ihmisen joka solussa on samat geenit, mutta niiden aktiivisuudessa (ilmentymisessä) on eroja riippuen kudostyypistä ja solun toiminnasta
- Analysoimalla soluista kullakin hetkellä löytyvät RNA-ketjut voidaan määrittää mitkä geenit ilmentyvät tietyssä kudoksessa
- Eri tilanteissa eristettyjen transkriptomien vertaaminen auttaa ymmärtämään kuinka geenin aktivaatio muuttuu esimerkiksi altistuksen seurauksena

*toksikologinen transkriptomi =
386 toksikologisissa vasteissa tunnetusti ilmentyvää geeniä*

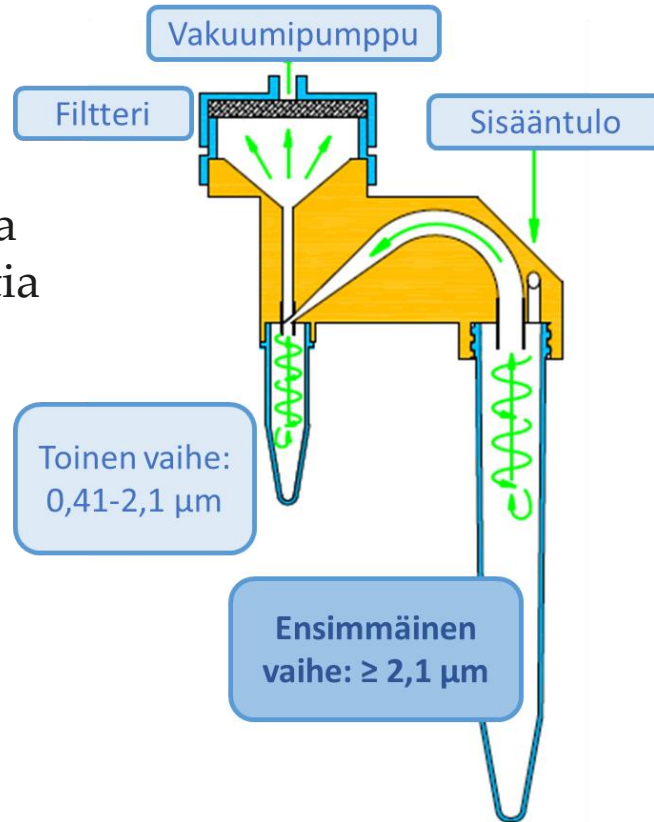
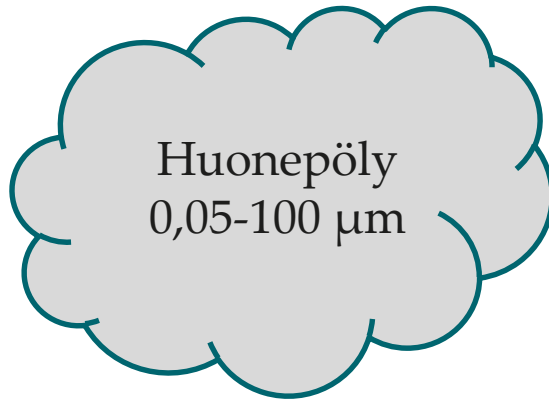
Keuhkokudoksesta eristetyin RNA:n
toksikologinen transkriptomi
sisäilmasta kerättyjen hiukkasten
terveysvaikutusten tutkimuksessa

Kuinka hiukkasnäyte kerätään?

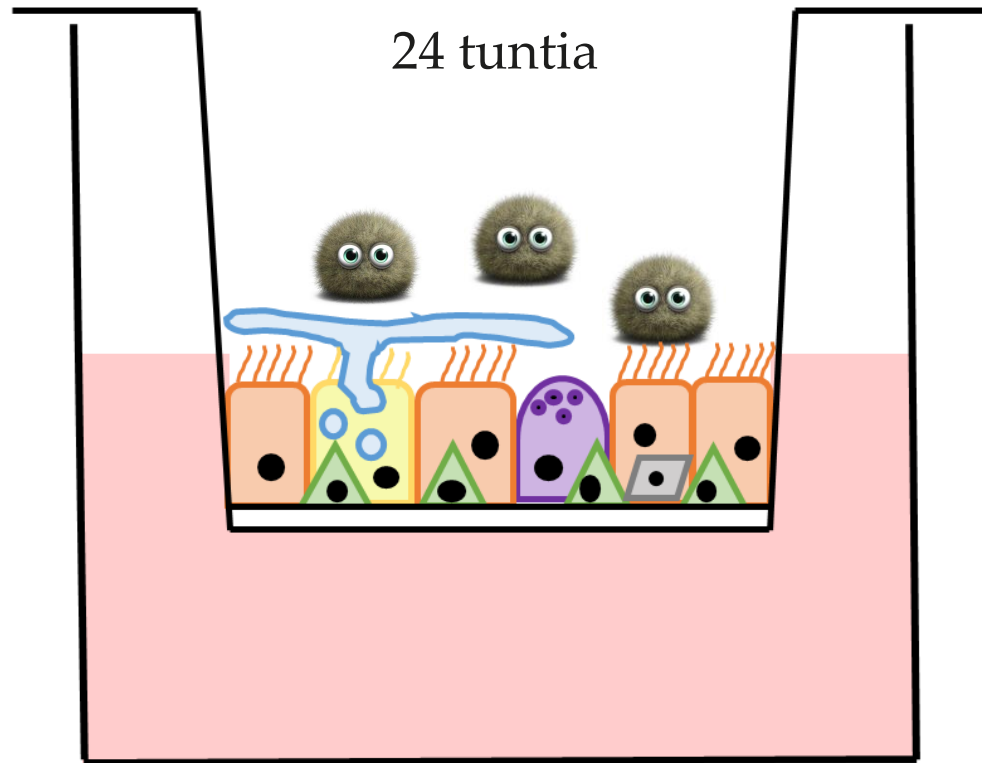
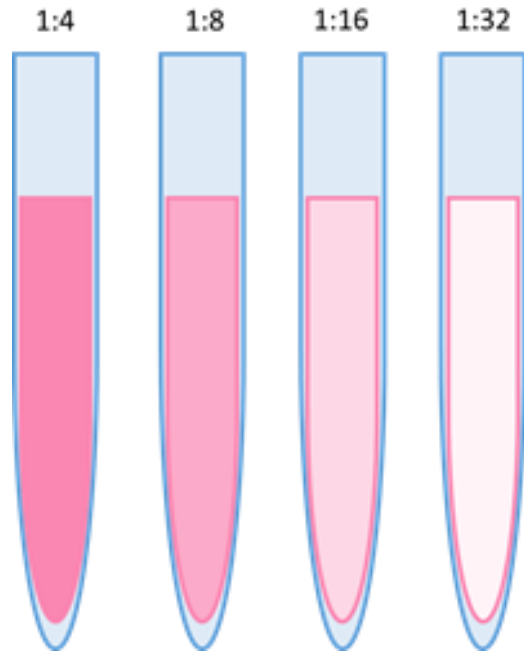
NIOSH-bioaerosolisyklonikeräin

- Kosteusvaurioitumaton kaupunkiasunto
- 7 päivää, 12 tunnin jaksoissa
- Kokonaiskeräysaika 84 tuntia
- 10 l/min

Alkuperäiset kuvat NIOSH

Kuinka keuhkokudos altistettiin?

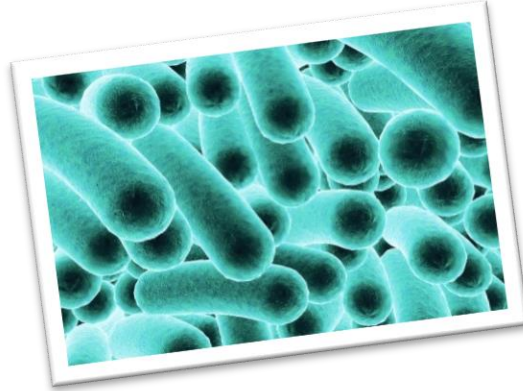

Keuhkokudoksesta eristetyin RNA:n
toksikologinen transkriptomi
sisäilmasta kerättyjen hiukkasten
terveysvaikutusten tutkimuksessa

Mihin tuloksia tarvitaan?

Kosteusvaurio

Muuntunut
mikrobiomi

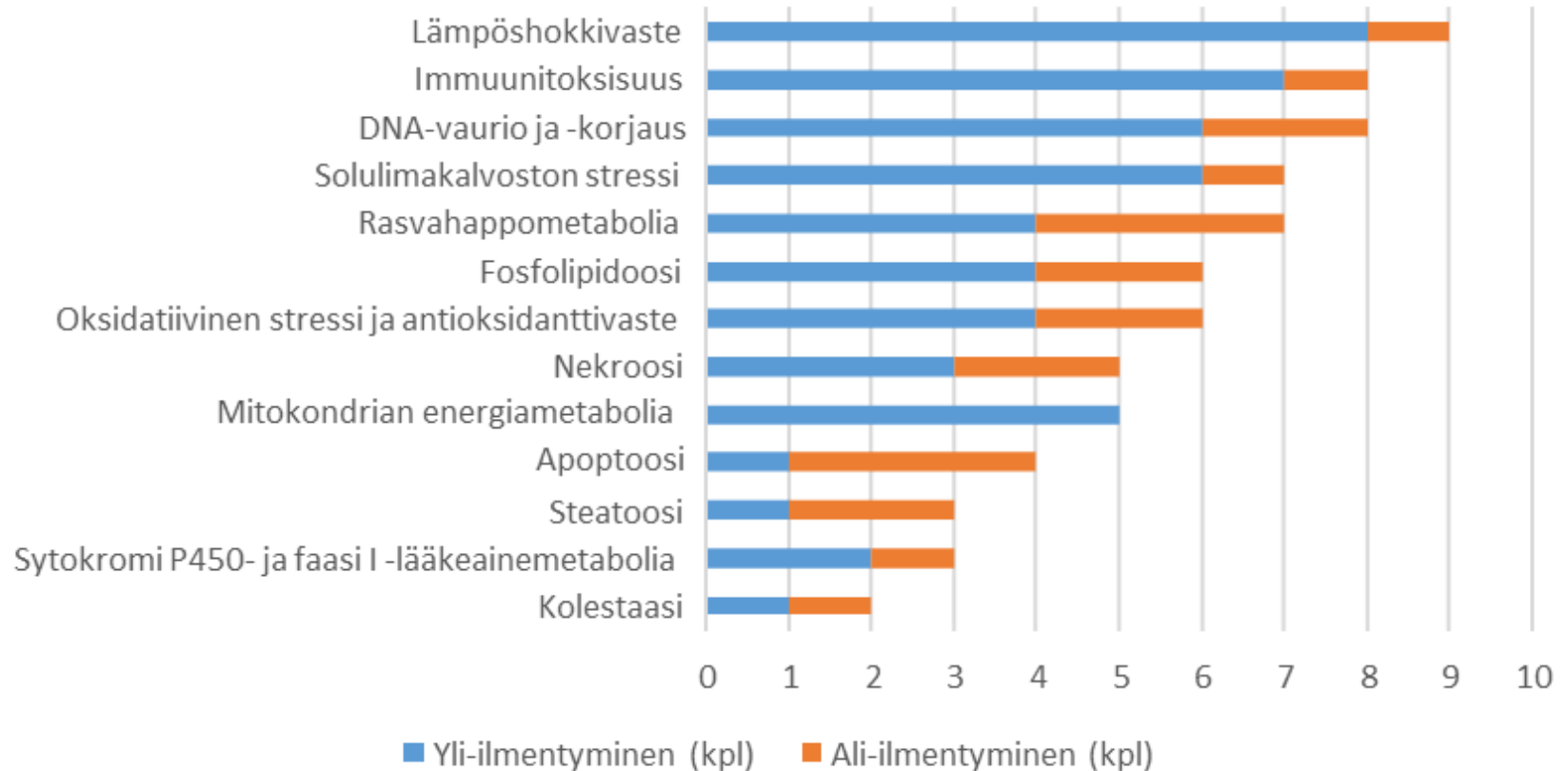

Terveysvaikutukset

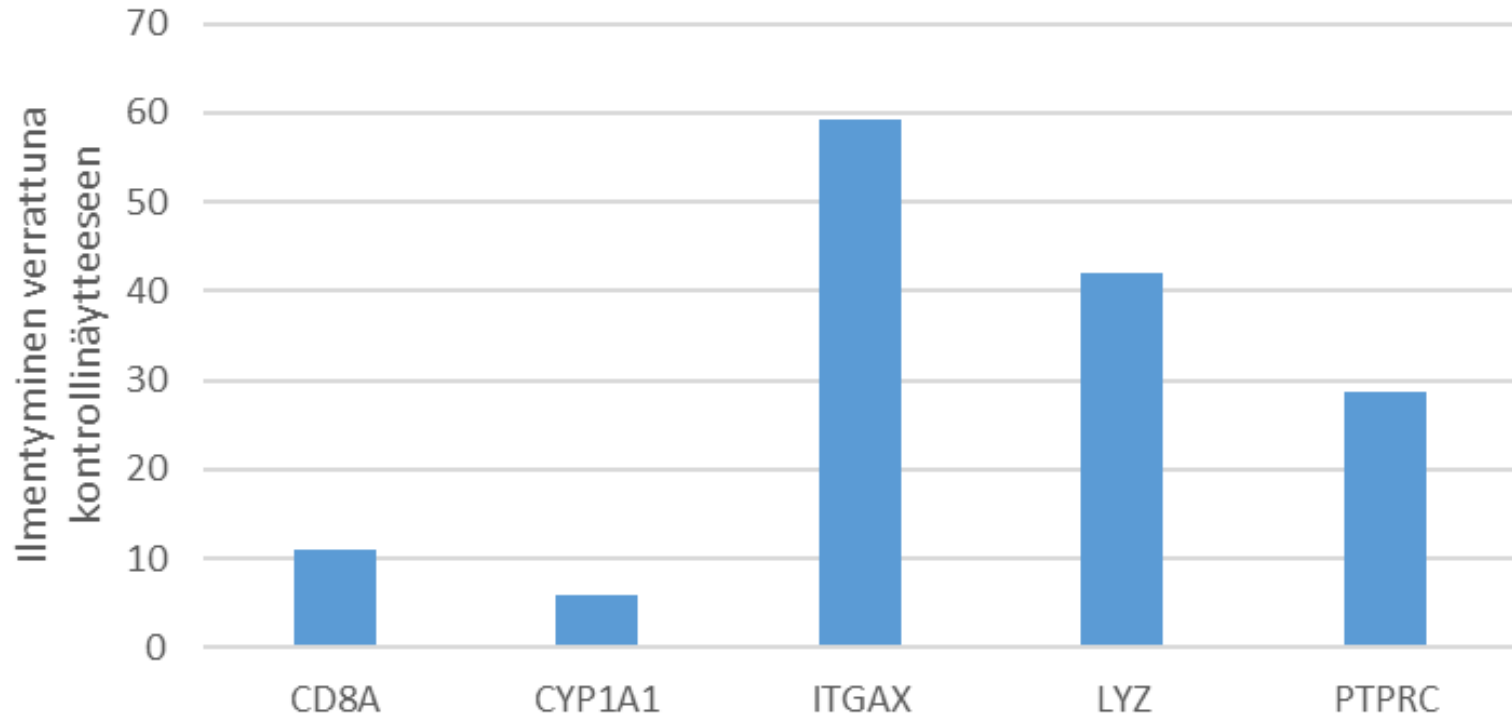
- **Menetelmäkehitys**
- Sairauksien syntymekanismit
- Solujen välinen viestintä
- Altistumisen tai sairastumisen merkkiaineita?
- Terveyshaittoihin liittyviä muutoksia mikrobiomissa?

Geenien ilmentymisen muutokset toiminta-alueittain

- Mitattu 386 toksikologisiin vasteisiin liittyvän geenin ilmentymistä
- Mukana kontrolliin verrattuna yli kaksinkertaiset muutokset (73 kpl)

Yli-ilmentyneet geenit sisäilman hiukkasaltistuksen jälkeen

- Viidestä eniten ilmentyneestä geenistä neljä liittyy immuuni-puolustuksen eri osa-alueisiin ja yksi vierasainemetaboliaan

Kiitos!

Työryhmä:

Maria-Elisa Nordberg (UEF)

Martin Täubel (THL)

Anne Hyvärinen (THL)

Kati Huttunen (UEF)

kati.huttunen@uef.fi

